ئەنجومەنی وەزیران ژمارەیەک بڕیار لەبارەی داهاتەکان و کۆنترۆڵکردنی خەرجییەکان و یاسای ڕاژەی زانکۆیی دەردەکات

ئەنجوومەنی وەزیران ئەمڕۆ سێشەممە پاکێجێک بڕیاری دەرکرد، لەوانە لەبواری فراوانترکردنی داهاتەکان و هەمەچەشنکردنی هەناردەکردن.

نووسینگەی ڕاگەیاندنی سەرۆک وەزیران لە ڕاگەیەندراوەکدا کە دەستی ئاژانسی موتڵەع کەوتووە، تیایدا هاتووە : ئەمڕۆ سێشەممە "محەمەد شیاع سودانی" سەرۆک وەزیران، سەرۆکایەتی شەشەمین دانیشتنی ئاسایی ئەنجومەنی وەزیرانی بۆ ساڵی 2026 کرد، کە تێیدا باس لە بارودۆخی گشتی وڵات کرا و گفتوگۆ دەربارەی بابەتە دیاریکراوەکانی ناو کارنامەیبکۆبوونەوەکە کرا و بڕیاری پێویستیان لەبارەوە درا.

وەک ڕاگەیەندراوەکە ئاماژەی پێداوە : ئەنجومەن بەردەوام دەبێت لە گفتوگۆکردن لەسەر ئەو کۆمەڵە بڕیار و هەنگاوانەی کە پێشتر ئەنجومەنی وەزاری بۆ کاروباری ئابووری پەسەندی کردبوون، بە مەبەستی زیادکردنی داهات و کەمکردنەوەی خەرجییەکان و بەهێزکردنی ئابووری نیشتمانی لە بوارە جیاوازەکاندا، هەروەها بەدواداچوونی کرد بۆ ڕێکارەکانی وەزارەتەکان لەمبارەیەوە، بە شێوەیەک کە سەقامگیری لە بازاڕە ناوخۆییەکان و کاڵا و خزمەتگوزارییە پێشکەشکراوەکان بە گشت هاووڵاتییان دابین بکات.

بەگوێرەی راگەیەندراوەکە : لە بواری زیادکردنی داهات و هەمەجۆرکردنی هەناردەکردندا، ئەنجومەنی وەزیران ڕاسپاردەی ئەنجومەنی وەزاری بۆ ئابووری پەسەند کرد سەبارەت بە بڕی پاڵپشتی بەرھەمە نەوتییەکان کە ئەمانەی خوارەوە لەخۆ دەگرێت:

یەکەم: راسپاردنی وەزارەتی نەوت بە هەناردەکردنی لانیکەم %75ی نەوتی ڕەش لە پاڵاوگە ناوخۆییەکان، کە لەمساڵدا دەگاتە 1.1 ملیۆن بەرمیل لە ڕۆژێکدا، و هەناردەکردنی بەرھەمە نەوتییە سپییەکان بەپێی ئەو زیادەیەی لەبەردەستە.

دووەم: پابەندکردنی وەزارەتەکانی کارەبا و نەوت بە بەستنی پێوەری پێوانەکردن لەسەر دەروازەکانی دابینکردنی سووتەمەنی بۆ یەکە بەرھەمھێنەرەکان، و ھاوتاکردنی بڕە وەرگیراوەکان لەگەڵ بەرھەمھێنانی کارەبا.

سێیەم: راسپاردنی وەزارەتی کارەبا بە گۆڕینی ئەو وێستگانەی بە نەوتی خاو کار دەکەن، بۆ کارکردن بەو بەرھەمە نەوتییانەی کە سوودیان زیاترە.

چوارەم: دابینکردنی سووتەمەنی زەیتی (زیت الوقود) بە کارگەکانی سووتەمەنی کەشتییەکان بە نرخێک کە 20% کەمتر بێت لە نرخی بڵاوکراوەی جیھانی، و بە کارگەکانی چیمەنتۆ بە نرخی %60ی نرخی جیھانی، و دابینکردنی بەرھەمی زەیتی سووتەمەنی بە نرخی %60ی نرخی جیھانی، و یەکخستنی نرخی (نەفتا)ی دابینکراو بە کارگەکانی ھایدرۆجین تا ببێتە %40ی نرخەکەی لە بڵاوکراوە جیھانییەکاندا.

پێنجەم: ڕاگرتنی پێدانی مۆڵەت بە دروستکردنی ئەو کارگانەی بەرھەمە نەوتییەکان وەک ماددەی سەرەتایی بەکاردەھێنن بۆ ماوەی 5 ساڵ، و راسپاردنی دەزگا ئەمنییەکان بە گرتنەبەری ڕێکاری توند بۆ ڕێگری لە قاچاخچێتی بەرھەم و ماددە نەوتییەکان.

لەدرێژەی راگەیەندراوەکەدا ھاتووە : سەبارەت بە پڕۆژەکانی ژێرخان،ئەنجومەن بەدواداچوونی کرد بۆ جێبەجێکردنی پڕۆژەی ئاوی بەسرەی گەورە، لە قۆناغەکانی سێیەم و چوارەمدا کە پەیوەستن بە گۆڕینی جۆری ئاوی خاو، و ڕاسپاردەی ئەنجومەنی وەزاری بۆ ئابووری پەسەند کرد سەبارەت بە خستنە ناوەوەی پڕۆژەکە لەلایەن ھەردوو وەزارەتی پلاندانان و ئاوەدانکردنەوە و نیشتەجێکردن و شارەوانییەکان و ھەماھەنگی لەنێوانیاندا بۆ ساڵی 2026.

هەروەهائەنجومەنی وەزیران ڕەزامەندی دا لەسەر دەستەی گشتی باج/ وەزارەتی دارایی بە گرێبەستکردن لەگەڵ کۆمپانیای گشتی گەیاندن و زانیاریناسی/ وەزارەتی پەیوەندییەکان، بە بەستنەوەی دەستەکە و (51 لق) بە خزمەتگوزاری ئینتەرنێتەوە، و دەسەڵاتدان بە دەستەی گشتی باج بۆ وتووێژکردن لەگەڵ لایەنی بەرانبەر و ئەنجامدانی گۆڕانکاری لە پێشنیارە تەکنیکی و بازرگانییەکان و زیادکردنی بڕگەی پێویست.

هەروەک ئەنجومەنی وەزیران ڕەزامەندی دا لەسەر یەکلاکردنەوەی قەرزەکانی نێوان کۆمپانیای گشتی بازرگانی دانەوێڵە/ وەزارەتی بازرگانی، و کۆمپانیای گشتی بەندەرەکانی عێراق/ وەزارەتی گواستنەوە، بەپێی ڕاسپاردەکانی لیژنەی فەرمانی دیوانی ژمارە 43ی ساڵی 2026، و ئەو تێبینی و پێشنیارانەی لە کۆنووسی لیژنەکەدا هاتوون، هەروەها تێبینییەکانی ئەمینداریەتی گشتی ئەنجومەنی وەزیران.

لە کۆتاییدا راگەیەندراوکەدا هاتووە : ئەنجومەنی وەزیران هەردوو وەزارەتی (پەروەردە، و خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی) پەسەند کرد بە جێبەجێکردنی ماددەی 10/ سێیەم لە یاسای خزمەتی زانکۆیی، بەبێ ئەوەی هیچ شوێنەوارێکی دارایی لێ بکەوێتەوە، و ئەم بڕیارە هەموو ئەو لایەنانە دەگرێتەوە کە یاسای خزمەتی ناوبراو جێبەجێ دەکەن.